

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ОК 10.

«ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ»

Ступінь вищої освіти	<i>Магістр</i>
Освітньо-професійна програма	<i>«Журналістика»</i>
Факультет	<i>Журналістика</i>
Кафедра	<i>Соціальних комунікацій</i>
Семестр	<i>II</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
Викладач	<i>к..н. із соц.ком , доц. каф. Золяк Вікторія Василівна</i>
Контактна інформація	<i>zolyak@ukr.net</i>

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Навчальна дисципліна «Теорія та історія соціальних комунікацій» націлена на формування у майбутніх журналістів системи знань щодо особливостей теорії та закономірностей розвитку комунікаційної системи суспільства; історії соціально-комунікаційних інститутів суспільства; етапів становлення соціально-комунікаційних структур, форм та процесів; розвитку соціально-комунікаційної культури суспільства. Здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу отриманих знань та проведення дослідницької діяльності у галузі соціальних комунікацій.
Мета та цілі	Вивчення дисципліни «Теорія та історія соціальних комунікацій» передбачає формування у студентів системи знань про становлення, сутність та закономірності функціонування технологій соціальних комунікацій,
Результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати історію і тенденції розвитку соціальних комунікацій, основні визначення та концепції функціонування соціальних комунікацій, умови перетворення комунікації на масову і соціальну комунікацію, відомі теорії та моделі масової комунікації та інформації, специфіку преси, радіо і телебачення як засобів масової комунікації, типи, види, форми і моделі комунікації, особливості реклами як моделі, виду і каналу комунікації, джерела виникнення і розвитку міжособистісної спеціалізованої і масової комунікації, види інформації, канали поширення інформації, методи збору і розповсюдження інформації, закони, які регулюють журналістську діяльність в Україні, загальні характеристики аудиторії ЗМІ, особливості, типи і види інформаційних процесів, етичні норми та професійні стандарти роботи журналіста
Soft skills:	Під час вивчення дисципліни студент отримує можливість формувати

компетентності, що відповідають заявленим цілям програми та розвивати soft skills: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі. Здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання з соціальних комунікацій, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень в інноваційній діяльності та/або дослідницькій роботі. Здатність критично осмислювати проблеми у професійній діяльності чи дослідницькій роботі на межі предметних галузей. Здатність проводити дослідницьку та/або інноваційну діяльність у галузі соціальних комунікацій, інформаційного забезпечення.

Пререквізити Базові знання з дисциплін: «Комунікаційні технології», «Теорія МК», «Теорія МІ»

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
1. Історія становлення соціальних комунікацій та соціально-комунікаційних інститутів суспільства.	Поняття про комунікацію, соціальну комунікацію, масову комунікацію; поняття про соціальні інститути, соціально-комунікаційні форми організації людської діяльності, форми комунікації в історичні періоди розвитку людського суспільства. Історичні умови, соціокультурні фактори еволюції соціальних комунікацій. Виникнення каналів розповсюдження соціальної інформації.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Підготувати доповідь
2. Теорія та закономірності розвитку комунікаційної системи суспільства.	Загальне поняття соціальної комунікації як сукупності процесів і структур обігу інформації та знань у суспільстві, що забезпечують його існування й розвиток. Соціальна комунікація як засіб організації діяльності на основі цілеспрямованої передачі та обміну інформацією і знаннями. Соціальна комунікація як умова і характеристика існування соціуму. Соціальні функції комунікації. Матеріальна й ідеальна (духовна) складові комунікації. Моделі комунікації.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Підготувати доповідь
3. Методи дослідження соціальних комунікацій.	Основні принципи та методологія дослідження соціальних комунікацій. Формування системи методів у соціально-комунікаційних науках	Вивчення лекційного матеріалу. Написання журналістського матеріалу Підготувати доповідь
4. Теорія, історія та методологія наукових дисциплін	Тенденції формування метатеоретичних основ соціально-комунікативного знання Зміна статусу наук соціально-комунікаційного циклу. Наука про масову комунікацію. Наукові	Вивчення лекційного матеріалу. Підготувати

соціально-комунікаційного циклу.	методи теорії масової комунікації, новітні методи досліджень комунікативного середовища; теорія масової комунікації як наука про закономірності спілкування: національний та глобальний аспекти; теорія масової інформації Соціологія і масова комунікація: історичні умови та перспективи розвитку інформаційної галузі; соціологічні методи в масовій комунікації.	доповідь
5. Структура соціально-комунікативного знання.	Джерела та теорії соціальної комунікації. Формування основних аспектів теорії комунікаційної взаємодії: мовні, соціальні, технічні, психологічні. Становлення теорії соціальних комунікацій. Структура соціальнокомунікативного знання.	Вивчення лекційного матеріалу Підготувати доповідь
6. Інформаційна технологізація суспільства.	Інструментально-технологічні фактори соціальної комунікації. Технологічні умови спілкування. Поняття каналу спілкування. Функціональні характеристики технологічних параметрів спілкування і розвиток комунікаційних процесів. Поняття інформаційного вибуху. Соціальна комунікація в умовах перенасичення інформаційного простору: умови, закономірності, тенденції.	Вивчення лекційного матеріалу Підготувати доповідь
7. Інформаційно-когнітивна динаміка суспільства в умовах масової комунікації як основного різновиду соціального спілкування.	Природа формування комунікативних потреб. Процеси масифікації як результат діяльності ЗМК. Характеристика найважливіших функцій масової комунікації в умовах глобалізації. Динаміка суспільних інтересів, вплив ЗМК на формування актуальної суспільної проблематики.	Вивчення лекційного матеріалу. Підготувати доповідь

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Базова література:

1. Горовий В. Соціальні інформаційні комунікації, їх наповнення і ресурс / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; наук. ред. Л. А. Дубровіна. К., 2010. 230 с. 13
 2. Почепцов Г. Г. Теория и практика коммуникации / Г. Г. Почепцов. К. : Изд-во «Центр», 1998. 349 с.
 3. Почепцов Г.Г. Теория коммуникации / Георгий Почепцов. К. : «Ваклер». 2003. 651 с.
 4. Соколов А. В. Социальные коммуникации : учебно-метод. пособие / А. В. Соколов. — М. : ИПО «Профиздат». 2001. 222 с.
 5. Социальные коммуникации: (теория, методология, деятельность) : слов.-справочник / [авт.-сост. В. А. Ильганаева]. — Харьков : Гор. типография, 2009. 391 с.
 6. Соціальні комунікації: хрестоматія / уклад. В.О. Ильганаева. Х. : ХДАК. 178 с.
 7. Холод О. Соціальні комунікації: тенденції розвитку : навч. посіб. 2-ге вид., перероб й доп. / О.М. Холод. К. : Видавництво «Білий Тигр», 2018. 370 с.
- Допоміжна література:

8. Бучковська О. Ю. Розвиток теорії комунікації: історіографічний підхід / О. Ю. Бучковська // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2007. № 4. С. 44-48.
9. Всемирный доклад ЮНЕСКО по коммуникации и информации, 1999-2000 гг. / пер. : Г. Н. Вачнадзе, Ю. Б. Кашлев. — Париж : ЮНЕСКО, 2000. 172 с.
10. Давидова І.О. Професійна інформаційна діяльність: подальші шляхи когнітивнокомунікаційного розвитку // Вісник Книжкової палати. 2017. №7. С. 30-34.
11. Ильганаева В.А. Гармонизация культурной среды в условиях информатизации общества / В. А. Ильганаева. Х. : ХГАК, 1999. 36 с.
12. Каныгин Ю. М. Введение в социальную когнитологию / Ю. М. Каныгин, Ю. И. Яковенко. К. : Наук. думка, 1992. 108 с.
13. Курбан О. В. Соціальні комунікації в роботах українських дослідників [Електронний ресурс] / О. В. Курбан // Інформаційне суспільство. Вип. 11. 2010. січень-червень. Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/1044//O.Kurban_SKRUD_GI.pdf (дата звернення – 30.08.2018).
14. Курбан О. В. Соціальна комунікація в системі сучасного наукового знання [Електронний ресурс] / О. В. Курбан // Інформаційне суспільство. – № 10. – 2009. – С. 64-66; також див.: Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/1045//O.Kurban_SKSSNZ_GI.pdf (дата звернення - 30.08.2018).
15. Маклюэн М. Галактика Гутенберга : становление человека печатающего / М. Маклюэн ; пер. И.О. Тюриной. М. : Академический проект: Фонд «Мира», 2005. 496 с.
16. Москаленко А.З. Основи масово-інформаційної діяльності : підручник / А. З. Москаленко, Л.В. Губернський, В.Ф. Іванов. К., 1999. 634 с.
17. Постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2006 року за № 1718; а також див.: Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Про затвердження Переліку наукових спеціальностей» № 1057 від 14.09.2011 (Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 30 вересня 2011 р. за № 1133/19871).
18. Постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2006 року за № 1718 «Про доповнення переліку галузей науки, з яких може бути присуджений науковий ступінь» і наказ Вищої атестаційної комісії України від 14 грудня 2007 року за № 67 “Про внесення змін і доповнень до Переліку спеціальностей, за якими проводяться захисти дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата наук і доктора наук, присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань”.
19. Почепцов Г. Г. Соціальний інжиніринг: соціо- і психотехніки управління великими масами людей. К.: Альтерпрес, 2010. 254 с.
20. Почепцов Г.Г. Теория коммуникации. К.: Ваклер; 2001. 656 с. 14
21. Почепцов Г. Г. Соціальні комунікації і нові комунікативні технології / Почепцов Г. Г // Комунікація. 2010. № 1. С. 19-26.
22. Почепцов Г. Г. Комунікативний інжиніринг: теорія і практика. Навч. посібник для студентів і аспірантів. К.: Альтерпрес, 2008. 408 с.
23. Різун В. В. До питання про соціальнокомунікаційний підхід у науці / Різун В. В. // Комунікація. 2010. № 1. С. 35-36.
24. Різун В. В. Начерки до методології досліджень соціальних комунікацій / Різун В. В. // Світ соціальних комунікацій. 2011. Т. 1. С. 7-10.
25. Різун В. В. Маси : тексти лекцій / В. В. Різун. К. : Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2003. 118 с.
26. Хилько М. Деякі методологічні проблеми дослідження соціально- комунікаційних технологій в українській науковій думці [Електронний ресурс] / М. Хилько // Освіта регіону. № 1-2. 2014. С. 70-74; Режим доступу: <http://social-lience.com.ua/article/1240> (дата звернення - 30.08.2016).
27. Холод О. М. Маніпуляція суспільством: мутація й інмутація як концепції соціально-комунікаційних технологій [Електронний ресурс] / О. М. Холод // Освіта регіону. № 2.

2010. С. 108-112.

28. Холод О. М. Соціальні комунікації : соціо- та психолінгвістичний аналіз / навч. посіб. / Холод О. М. Львів : ПАІС, 2011. С. 35.

29. Холод О. М. Соціальнокомунікаційний інжиніринг як методологія дослідження соціальних комунікацій / Холод О.М. // Світ соціальних комунікацій. 2012. Т. 8. С. 7-12.

30. Холод О. М. Трансгресивна тенденція розвитку соціальних комунікацій у теорії Валентини Ільганаєвої / О. М. Холод // Держава та регіони. Серія : Соціальні комунікації. 2017. № 1. С. 43-52. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drsk_2017_1_10. с.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
--------------------------	--

Політика щодо дедлайнів та перекладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
--	--

Політика щодо академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
--	--

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-3)	20
Змістовий модуль 2 (теми 4-7)	20
Індивідуальна науково-дослідна робота	20
Підсумковий контроль (теми 1-7)– іспит	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни